

Obsah a význam slova

V Písme sa slovo sláva spája predovšetkým s naším Bohom, ale rovnako sa hovorí aj o sláve Božích detí.

Preskúmame obsah a význam tohto slova v oboch vzťahoch.

Význam slova *sláva* ¹⁾⁻³⁾

Vo všeobecnom zmysle základný význam slova sláva by sme mohli predložiť cez jeho charakteristiky (opisy) ako: chvála, okrasa, velebnosť, úcta, vážnosť, všeobecné uznanie, veľkoleposť, dôstojnosť, nádhera. Pod slávou bežne rozumieme to, čo niekoho alebo niečo robí závažným, významným, nádherným; to, čo nám na niekom imponuje, čo ho robí váženým a uznávaným alebo hodným úcty a vážnosti. Často tým môže byť majetok alebo rôzne iné bohatstvo, materiálne či duchovné. Neraz sú bohatstvo a sláva dve stránky tej istej mince. Napríklad Abrahám bol veľmi bohatý na dobytok, striebro a zlato (1. Mojžišova 13:2) a bol aj

váženým medzi ostatnými.

Opakom slávy je potupa, hanba (Ozeáš 4:7). Tak to bude aj pri vzkriesení. Niektorí budú vzkriesení na večný život, čo je na slávu, a iní na potupu a večný hnus (Daniel 12:2).

Božia sláva v Starom zákone

V starozmluvných Písmach sa výrazom Hospodinova sláva opisujú rôzne zjavenia Božej existencie ľuďom. Boh je neviditeľný, ale prejavuje sa cez rôzne úkazy, ktoré vzbudzujú posvätnú úctu. Medzi ne patria aj prírodné úkazy a javy. Svoju slávu zjavuje rôznym spôsobom, a tým zjavuje svoju prítomnosť, svoj charakter a vlastnosti, svoj zámer, svoju vôľu, dôležitosť a nenahraditeľnosť. Pri vyjdení z Egypta sa Hospodinova sláva Izraelu zjavila v oblaku, ktorý ich viedol po púšti (2. Mojžišova 16:7,10). Potom sa oblak zastavil na vrchu Sinaj a Hospodinova sláva prebývala tam – synovia Izraela uvideli slávu Hospodinovu (24:15-18). Božiu tvár nemôže uvidieť žiaden človek, lebo by zomrel (33:20), ale jeho slávu uvidieť môže (24:17). Prorok Ezechiel videl slávu Hospodinovu a píše o nej vo svojej knihe – pozri napr. verše Ezechiel 3:23, 9:3, 10:4.

Keď bol dokončený stan stretávania, oblak zakryl stan zhromaždenia a sláva Hospodinova naplnila príbytok (40:34-38). Hospodinova sláva sa v stánku zjavovala predovšetkým v čase prinášania obete (3. Mojžišova 9:6-7, 23-24). Keď bol dokončený Šalamúnov chrám (1. Kráľov 7:51) a kňazi vniesli doň truhlu Hospodinovu (8:3-4), stalo sa, že oblak naplnil dom Hospodinov, takže nemohli kňazi obstať a slúžiť pre oblak, lebo sláva Hospodinova naplnila dom Hospodinov

(verše 10-11).

Vo verši 4. Mojžišova 14:21 je uvedené, že celá zem bude naplnená Hospodinovou slávou: „... je isté, že bude celá zem naplnená slávou Hospodinovou“ (pozri aj Izaiáš 6:3). Keď sa hovorí, že Hospodinova sláva naplňuje celú zem, znamená to, že Hospodin má nárok na celý svet.

Vzdať Hospodinovi slávu (Žalm 29:2; Izaiáš 42:12) je totožné so vzdávaním úcty, t. j. s uznávaním jeho božstva a vyvýšenosti, na ktoré nemá nárok žiadna iná bytosť, nič a nikto (Izaiáš 42:8, 48:11-12, porovnaj so Skutky 12:23, Zjavenie 16:9).

Božia sláva v Novom zákone

Boh a jeho sláva sú v Novom zákone prakticky stotožnené, tvoria jednotu. Výrazu Bohu buď sláva môžeme rozumieť tak, že jednak je v Bohu a jednak iba jemu patrí sláva (Skutky 7:2; Rímskym 11:36, 16:27; Galatským 1:6; Efezským 3:21; Filipským 4:20; 1. Timoteovi 3:16; Zjavenie 7:12). Ďalej to znamená, že nejde o priznanie niečoho, čo predtým neexistovalo, ale naopak, ide o uznanie toho, čo reálne je. O tom hovoria verše Skutky 12:23, Rímskym 4:20, Zjavenie 16:9.

Božia sláva zjavená v Ježišovi Kristovi

Niektoré miesta Nového zákona hovoria o ľudskej sláve, napr. pri pokúšaní na púšti sa hovorí o sláve kráľovstiev sveta (Matúš 4:8); inde o Šalamúnovej sláve (6:29), ale výraz Božia sláva zjavená v Ježišovi Kristovi sa používa najmä na označenie prítomnosti Boha v osobe a diele Ježiša Krista – on je odbleskom Božej slávy (Židom 1:3).

Božiu slávu uvideli pastieri pri narodení Ježiša Krista (Lukáš 2:9) a neskôr hlavne jeho učeníci počas jeho života v tele tu na zemi (Ján 1:14). Predovšetkým bola zjavená v jeho skutkoch, v nadprirodzených činoch (Ján 2:11) a pri premene na vysokom vrchu (Matúš 17:1-8; Marek 9:2-8; Lukáš 9:28-36). Jeho sláva najviac vyniká v diele, ktoré dokonal v Jeruzaleme (9:30-31). Tým, že Kristus pokorne a poslušne berie na seba kríž, oslavuje Boha (Ján 13:31-32). To ho robí účastníkom Božej slávy už za jeho pozemského života.

Ježiš Kristus je zjavením Hospodinovej slávy: bol vzkriesený Otcovou slávou (Rímskym 6:4) a vzatý v sláve (1. Timoteovi 3:16). Jemu teraz, práve tak ako Otcovi, patrí sláva na veky vekov (Židom 13:21; Zjavenie 5:12).

Kristus je oslávený v diele kríža. Tak je to zaznamenané v Jánovom evanjeliu: „Ale to povedal o Svätom Duchu, ktorého mali dostať uverivší v neho. Lebo ešte nebolo Svätého Ducha, pretože Ježiš ešte nebol oslávený.“ (7:39, ďalej pozri 12:23-28, 31-38, 13:31-32, 17:5) Rovnako aj

vzkriesenie a nanebovzatie sú prejavmi Božej slávy v Kristovi (Lukáš 24:26; Skutky 3:13, 7:55; Rímskym 6:4; 1. Timoteova 3:16; 1. Petrov 1:21). Jeho sláva sa však v plnosti prejaví pri jeho príchode z neba na túto zem, v parúzii (pri jeho druhom príchode; Marek 8:38 a iné): „A vtedy uvidia Syna človeka, prichádzajúceho v oblakoch s veľkou mocou a slávou.“ (13:26)

Božia sláva zjavená v ľudstve

Človek bol stvorený ako obraz a odlesk Božej slávy (1. Mojžišova 1:27; 1. list Korinským 11:7). V nesení Božej slávy však zlyhal (Rímskym 3:33). Svoje pôvodné určenie môže dosiahnuť už len a jedine skrze Krista, druhého Adama⁴⁾: „Prvý človek zo zeme zemský, z hlíny, druhý človek – Pán z neba. Aký bol ten zemský, takí aj všetci zemskí, a aký ten nebeský, takí aj všetci nebeskí. A ako sme niesli obraz zemského, tak ponesieme aj obraz nebeského“ (1. Korinským 15:47-49). „A ktosi osvedčil kdesi a povedal: Čo je človek, že pamätáš na neho, alebo syn človeka, že ho navštevuješ?! Učinil si ho čosi málo menším od anjelov, slávou a cťou si ho korunoval a ustanovil si ho nad dielami svojich rúk. Všetko si poddal pod jeho nohy. Lebo tým, že mu poddal všetko, nenechal ničoho jemu nepoddaného. No, teraz ešte nevidíme, že by mu bolo všetko poddané. Ale toho čosi málo menším od anjelov učinенého vidíme Ježiša, pre utrpenie smrti korunovaného slávou a cťou, aby milosťou Božou za každého okúsil smrť.“ (Židom 2:6-9)

Veriaci v Krista sa raz bude podieľať na jeho sláve, keď jeho telo bude pripodobnené Kristovej sláve (Filipským 3:21; Kolosenským 3:4). Mať účasť na Božej sláve znamená mať účasť na Kristovi, byť v ňom. Účasť na sláve je cieľom a zmyslom Božieho povolania: „A keď sa ukáže Arcipastier, odnesiete si neuvädnutelnú korunu slávy. Ale Boh každej milosti, ktorý nás povolal do svojej večnej slávy v Kristu Ježišovi...“ (1. Petrov 5:4 a 10; pozri aj 1. Tesalonickým 2:12; 2. Tesalonickým 2:14; 2. Korinským 4:17; 2. Timoteovi 2:10). Preto táto sláva je predmetom

nádeje (Rímskym 5:2). A základom nádeje spaseného človeka na slávu je oslávený Kristus (Kolosenským 1:27).

Ospravedlnenie, odpustenie hriechov a znovuzrodenie je taká udalosť v živote veriaceho v evanjelium, že už teraz v jeho živote prebleskuje táto budúca sláva, ktorej už je účastníkom tým, že je v Kristovi (1. Korinským 2:7). Veriaci v evanjelium, znovuzrodený, má Svätého Ducha, ktorý je závdavkom budúceho dedičstva, a teda aj slávy (2. Korinským 1:22; Efezským 1:14). Tí, ktorí sú spasení, ktorí sú Božími deťmi, sa už teraz v časnosti premieňajú od slávy v slávu (2 Korinským 3:18), ale táto sláva nie je ich vlastná, je to sláva Pánova. Ježiš Kristus je oslávený vo svojich učeníkoch (Ján 17:10), lebo on im dal svoju slávu (verš 22). Spasenie je zavŕšené pri vykúpení tela oslávením: *Lebo ktorých predzvedel, tých aj predurčil za súpodobných obrazu svojho Syna, aby on bol prvorodeným medzi mnohými bratmi. A ktorých predurčil, tých aj povolal, a ktorých povolal, tých aj ospravedlnil, a ktorých ospravedlnil, tých aj oslávil.* (Rímskym 8:29-30).

Božia sláva zjavená v Cirkvi

Božiu slávu v tvári Ježiša Krista má teraz svetu zjavovať skrze evanjelium Cirkev (2. Korinským 4:3-6). Boh totiž zažiaril v našich srdciach, aby osvietil ľudí zo sveta poznaním slávy na tvári Kristovej. Ide o slávu novej zmluvy (2. Korinským 3:7-11). Úlohou Cirkvi je dať svetu poznať Božiu slávu (Rímskym 15:9), ktorá sa prejavuje v jeho (Božích) činoch (Skutky 4:20-21), v jeho učeníkoch (1. Korinským 6:20), a predovšetkým v jeho Synovi, Pánovi slávy (1. Korinským 2:8; Jakub 2:1).

A ak aj je zakryté naše evanjelium, zakryté je u tých, ktorí hynú, u ktorých boh tohto sveta oslepil zmysly, zmysly neveriacich, aby sa im nezablesklo osvietenie evanjelia slávy Kristovej, ktorý je obrazom Boha. Lebo nekážeme sami seba, ale Krista Ježiša ako Pána, a sami že sme vašimi sluhami pre Ježiša. Lebo je to Boh, ktorý povedal, aby sa zo tmy zaskvelo svetlo, ktorý sa zaskvel v našich srdciach na osvietenie známosti slávy Božej v tvári Ježiša Krista.

2. Korintským 4:3-6

Zdroje

- 1) J. D. Douglas, editor, Nový biblický slovník, Návrat domů, Praha 1996, heslo sláva;

ISBN 80-85495-65-1

2) Adolf Novotný, Biblický slovník, Česká biblická společnost, Praha 1992, heslo sláva;

ISBN 80-900881-1-2

3) Teologický slovník k Novej zmluve, vydal a preložil Ján Grešo, Tranoscius, Bratislava,

heslo sláva

4) Solas číslo 42, jar 2019: Všetci v Adamovi a všetci v Kristovi, str. 21-27; Prvý a posledný Adam,

str. 27-32.